Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Lausunto julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi
TRE:1901/14.05.00/2018

Lisätietoja päätöksestä
Pormestarin sihteeri Ritva Vakkuri, puh. 0400 780 866, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Valmistelijan yhteystiedot
Ohjelmajohtaja Regina Saari, puh. 050 346 9603 ja kehitysjohtaja Mika Itänen, puh. 040 566 1245, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös
Pirkanmaan työvoima- ja yrityspalvelujen alueelliseen kokeiluun osallistuvien kuntien yhteisenä lausuntona annetaan työ- ja elinkeinoministeriölle Tampereen kaupunkiseudun seutuhallituksen 26.3.2018 § 41 käsittelyn ja päätöksen mukaisesti liitteenä oleva lausunto.

Perustelut
Johtaja Teppo Rantanen ja kehitysjohtaja Mika Itänen:

Työ- ja elinkeinoministeriö on lähettänyt tiedoksi kuntiin luonnoksen hallituksen esityksestä eduskunnalle julkisten työvoima-ja yrityspalvelujen väliaikaista järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi. Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää 6.4.2018 mennessä lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta, johon sisältyvällä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) muutoksella mahdollistettaisiin työnhakijan palveluprosessiin liittyvien tehtävien hankkiminen palveluntuottajilta. Myös muut tahot voivat antaa lausunnon. Muutoksen johdosta olisi tarpeen muuttaa myös työttömyysturvalakia (1290/2002), kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 5 §:ää (189/2001) ja lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) 3 §:ää.

Seutuhallitus päätti kokouksessaan 26.3.2018 (§ 41) todeta, että ensisijaisena tavoitteena on kaupunkiseudun työvoima- ja yrityspalveluiden alueellisen kokeilun jatkaminen, ja että Pirkanmaan kuntien allianssimallin valmistelua jatketaan. Seutuhallitus totesi myös, että allianssimallin valmistelusta vastaavat johtaja Teppo Rantanen ja ohjelmajohtaja Regina Saari, ja että allianssimallia esitellään Pirkanmaan kuntajohtajakokouksessa 13.4., ja että luonnos kaupunkiseudun lausunnosta hyväksytään. Lisäksi päätettiin todeta, että ensisijaisesti pyritään jatkamaan työllisyyskokeilua.

Pirkanmaan kunnille on valmisteltu myös alustava luonnos allianssimallista, joka oli seutuhallituksessa 26.3.2018. Luonnoksessa esitetään lainsäädäntöön tarvittavat muutokset, esitetään meneillään olevan kokeilun jatkamista 2019 aikana mallilla, joka muodostaa pohjan tulevaan maakunnan aikaiseen allianssimalliin, kuvataan kuntien kannalta tärkeimmät kasvupalvelulakiin liittyvät kuntien elinvoimapalvelut

(yrityspalvelut, työllisyyspalvelut, koulutuspalvelut) ja niiden yhteys kunnan muuhun palvelutarjontaan. Lisäksi ko. luonnoksessa esitetään, että palveluista ja palveluketjujen tuottamisesta sovitaan yhdessä maakunnan, kuntien, yksityisten palveluntuottajien ja kolmannen sektorin kesken ja että tavoitteena on yhdistää kuntien ja valtion resurssit mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön. Kaikkiaan tavoitteena on jatkaa asiakkaan tarpeita vastaavia työllisyyspalveluja. Allianssimallia valmistellaan siten, että siihen voivat halutessaan osallistua kaikki Pirkanmaan kunnat.

Todetaan, että Tampereen kaupunki lausuu seutuhallituksen 26.3.2018 käsittelyn Pirkanmaan työvoima- ja yrityspalvelujen alueelliseen kokeiluun osallistuvien kuntien yhteisenä lausuntona luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden väliaikaista järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi. Kokeilussa mukana olevat kunnat ovat Kangasalan kaupunki, Lempäälän kunta, Nokian kaupunki, Oriveden kaupunki, Pirkkalan kunta, Punkalaitumen kunta, Sastamalan kaupunki, Tampereen kaupunki, Ylöjärven kaupunki ja Vesilahden kunta.

Liitteenä olevassa lausunnossa on neljä pääkohtaa:

1. Voimaan tullessaan väliaikaislain tulee mahdollistaa kuntien rooli julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen palveluntuottajana
2. Lain säätämisjärjestys ei ole tarkoituksenmukainen
3. Hallituksen esitys sisältää hankintoihin liittyviä merkittäviä haasteita, jotka on huomioitava lain valmistelussa
4. Julkisia hallintotehtäviä ja julkisen vallan käyttöä ei ole tarkoituksenmukaista siirtää yksityisille palveluntuottajille

Edellä mainittujen lisäksi todetaan seutuhallituksen 26.3.2018 päätöksen mukaisesti, että ensisijaisesti pyritään jatkamaan työllisyyskokeilua. Todetaan myös, että Pirkanmaan kuntien allianssimallin valmistelua jatketaan ja esitetään, että palveluista ja palveluketjujen tuottamisesta sovitaan yhdessä maakunnan, kuntien, yksityisten palveluntuottajien ja kolmannen sektorin kesken ja että tavoitteena on yhdistää kuntien ja valtion resurssit mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön.

Pirkanmaan työvoima- ja yrityspalveluiden alueellinen kokeilu (työllisyyskokeilu) ja Pirkanmaan allianssimalli:

Työvoima- ja yrityspalveluiden alueellinen kokeilu (työllisyyskokeilu) käynnistyi 1.8.2017. Pirkanmaan kokeilualueen muodostavat Tampereen kaupunkiseudun kunnat sekä Sastamala ja Punkalaidun.

Työllisyyskokeilussa kunnat vastaavat kokeilulaissa määritellyn asiakasryhmän osalta myös suurimmasta osasta lakisääteisiä työvoima- ja yrityspalveluita. Pirkanmaan kokeilun

asiakaskohderyhmä on työttömät työnhakijat, jotka eivät saa palkansaajan tai yrittäjän ansiopäivärahaa.

Pirkanmaan kokeilun vastuulle siirtyi Pirkanmaan TE-toimistosta kokeilun alkaessa yhteensä noin 20 600 työnhakija-asiakasta. Kokeilun asiakaskohderyhmä on dynaaminen ja tammikuun 2018 lopussa kokeilun asiakasmäärä oli jo yhteensä 23 800 (lisäys + 15 %). Työttömien määrä kokeilussa on kuitenkin laskenut. Asiakkaita on työllistynyt ja heitä on onnistuttu hyvin ohjaamaan työllistymistä edistäviin palveluihin. Tammikuun lopussa koko kokeilun aktivointiaste oli 29,5 %. Kuntakohtaisten aktivointiasteiden vaihteluväli on suuri: 24,7 prosentista (Tampere) 73,8 prosenttiin (Punkalaidun). Kaikissa kokeilukunnissa aktivointiastetta on saatu puolessa vuodessa selvästi nostettua kokeilun alkutilanteesta.

Työllisyyskokeilun keskeisiä onnistumisia ovat hyvä asiakaspalaute, runsas positiivinen näkyvyys sekä lyhyessä ajassa saatu käänne asiakkaiden ohjaamisessa työhön ja työllistymistä edistäviin palveluihin. Hyvä tilanne työmarkkinoilla tukee osaltaan onnistumista, mutta pääosin työvoiman kysyntä kohdistuu helpommin työllistettäviin ja kokeilun kohderyhmän työllistyminen edellyttää useimmiten työllistymistä edistäviä yksilöllisiä palveluja.

Asiakaspalautetta kerätään kaikissa kokeilukunnissa digitaalisen järjestelmän avulla. Palaute on ollut erittäin hyvää (kokeilukuntien yhteenlaskettu NPS-luku +69 asteikolla -100 - +100; tilanne 28.2.2018). Käyntiasiointina tapahtuva henkilökohtainen jatkosuunnitelmien laadinta, asiakkaiden kuunteleminen ja yhteistyön sujuvuus oma-valmentajan kanssa korostuvat palautteissa.

Kokeilualueen kuntien yhteenlasketut työmarkkinatukimenot ovat laskeneet viimeisen kolmen kuukauden tarkastelujaksolla (11/2017-1/2018) 3,1 % verrattuna kustannuksiin vastaavana ajanjaksona vuotta aiemmin. Kehityksessä on kuntakohtaisia eroja. Haasteena on, että yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden osuus on suuri, koko kokeilualueella heidän osuutensa on yhteensä 44 % (ka). Monet em. työttömistä ovat saaneet jo ennen työmarkkinatuelle siirtymistään 500 päivää ansioturvaa ja heidän kohdallaan kysymys on useiden vuosien työttömyydestä.

Työllisyyskokeilun haasteena on lyhyt aika, jossa tulokset täytyy tehdä ja vaikuttavuus osoittaa. Vaikuttavuuden mittaaminen on myös haasteellista, koska relevanttia vertailutietoa ei ole saatavilla. Tämän hetkisen tiedon mukaan kokeilu nykymuodossaan päättyy kokeilulain päättyessä 31.12.2018. Työministeri Lindströmin antamien lausuntojen mukaan kokeiluja ei tällaisenaan tulla jatkamaan.

Tavoitteena on työllisyyskokeilun hyvien käytänteiden jatkaminen osana maakuntavalmisteluun liittyviä uusia kasvupalvelupilotteja vuonna 2019. Tavoite on samalla laajentaa kokeilutoimintaa kaikkiin Pirkanmaan kuntiin sekä selvittää yhdessä

maakuntatoimijoiden kanssa kasvupalvelujen yhdyspintaan rakennettavan allianssimallin mahdollisuudet. Asiakkaiden siirtelyä organisaatiosta toiseen ennen maakuntauudistusta ei pidetä tarkoituksenmukaisena. Selvitystyö kuntien, maakuntavalmistelijoiden ja valtion kanssa on käynnistynyt.

Työllisyyspalvelujen kehitysohjelmaa suunnataan allianssimallin rakentamiseen. Tuleva kasvupalvelulainsäädäntö substanssilakeineen linjaa edellytykset kuntien tulevalle roolille. Allianssimallin toimivuus edellyttää valmistelussa olevassa lainsäädännössä mm. kuntien ja maakunnan työnjaon, vastuiden, tietojen saannin ja palveluiden järjestämis- ja tuottamisoikeuden määrittelyä.

Pirkanmaan kuntien allianssimallin valmistelua jatketaan ja esitetään, että palveluista ja palveluketjujen tuottamisesta sovitaan yhdessä maakunnan, kuntien, yksityisten palveluntuottajien ja kolmannen sektorin kesken ja että tavoitteena on yhdistää kuntien ja valtion resurssit mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön. Kaikkiaan tavoitteena on jatkaa asiakkaan tarpeita vastaavia työllisyyspalveluja. Allianssimallia valmistellaan siten, että siihen voivat halutessaan osallistua kaikki Pirkanmaan kunnat.

Tiedoksi
kirjaamo@tem.fi, kunta@lempaala.fi, kirjaamo@nokiankaupunki.fi, kirjaamo@orivesi.fi, kirjaamo@pirkkala.fi, kunta@punkalaidun.fi, sastamala@sastamala.fi, kirjaamo@ylojarvi.fi, vesilahdenkunta@vesilahti.fi, Juha Yli-Rajala, Teppo Rantanen, Anna-Kaisa Heinämäki, Regina Saari, Mika Itänen, juhani.pohjonen@tampereenseutu.fi

Liitteet:
1 Liite_Pirkanmaan_kuntien_allianssimalli_ käsitelty seutuhallituksessa 26_3_2018 §41.pdf
2 Liite_ Pirkanmaan kokeilukuntien yht. lausunto JTYP-lain väliaikaislaista_käsitelty seutuhallituksessa 26.3.2018 §41.pdf
3 Liite_Ote_pöytäkirjasta_seutuhallitus_26.3.2018_41§.pdf

Allekirjoitus

Lauri Lyly, pormestari

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on nähtävillä 10.4.2018 www.tampere.fi

Päätös on lähetetty 5.4.2018 sähköpostilla.

Muutoksenhakuviranomainen

Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§ 49

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhalti-jayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)